

Finanssivalvonnalle

Lausunto muutoksista työeläkealaa koskeviin Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä vahinko- ja henkivakuutuksen määräyksiin ja ohjeisiin

Lausuntopyynnön diaarinumero: FIVA/2026/92

## **Finanssiala ehdottaa joitain muutoksia ja lisäyksiä määräyksiin ja ohjeisiin**

Finanssiala ry (FA) kiittää mahdollisuudesta lausua muutoksista Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin. Alla muutosehdotukset on jaoteltu määräys- ja ohjekokoelmittain samalla tavalla kuin lausuntopyynnössä.

### **1. MOK 1/2011 Vakuutusmarkkinoilla toimivan yhteisön konekielisten valvontatietojen toimittaminen Finanssivalvonnalle (muutoksia vain tiedonkeruutaulukoihin VB02a, VB02e, VB02f, VD01a ja VO06a sekä VF- ja VP-tiedonkeruiden ohjeisiin)**

VF-tiedonkeruuohjeen kohdan 051035 voimaantuloajankohdaksi on merkitty 31.12.2026. Oikea ajankohta lienee 1.1.2027, jolloin lakimuutos tulee voimaan.

### **2. MOK 13/2012 Työeläkelaitosten vakavaraisuus**

FA ehdottaa tarkennettavaksi kohdan 7.1. muutoksia siten, että kohta "viljat" muutettaisiin "maataloustuotteiksi". Englanninkielinen selite olisi (Livestock, grains and other soft agriculture).

### **3. MOK 14/2012 Kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat määräykset ja ohjeet: Vakuutusyhtiöt, työeläkevakuutusyhtiöt, vakuutusyhdistykset, vakuutusomistusyhteisöt, kolmannen maan vakuutusyhtiöiden sivuliikkeet ja lailla perustetut eläkelaitokset (muutoksia myös liitetietoihin)**

Kohtaan 8.2.1 (10) tehty lisäys kaipaasi vielä täsmennystä. Jos esimerkiksi vastapuoli tai välittäjä/säilyttäjä tulouttaa preemion sopimuksen tekemisen yhteydessä, voiko myös työeläkelaitos vastaavasti tulouttaa preemion sopimusta tehtäessä? Tältä osin määräys ei ole yksiselitteinen

Kohtaan 12.2.14 (78) "Siirtovelat" ei tule lisätä tekstiä "sekä arvonnalisävero".

- Arvonnalisäverovelka on luonteeltaan Muu velka, kuten MOK on sen jo määritellyt kohdassa Muut velat (74). Myös Kila on ohjeistanut, että alv-velka merkitään taseessa muiden lyhytaikaisten velkojen ryhmään, ei siirtovelkoihin.
- Siirtovelkoihin lisättynä arvonnalisävero on duplikaatti. Yhtiö voi tällöin kirjata arvonnalisäveron **virheellisesti** Siirtovelaksi, vaikkei se kuulu sinne.

- Siirtovelkoihin kirjataan laskennallinen verovelka, mutta se ei tarkoita laskennallista arvonlisäverovelkaa. Laskennallinen verovelka tarkoittaa tilannetta, jossa yritys on maksanut liian vähän ennakkoveroja ja lopullinen verovelka vahvistuu, kun verotus päättyy ja tämä laskennallinen verovelka kirjataan siirtovelaksi. Tilinpäätöksessä jaksotukset tehdään ilman arvonlisäveroa, eikä arvonlisäverolaki tai Verohallinto tunne laskennallista alv-velkaa, jolla voisi pienentää yhtiön nettovarallisuutta. Terminä voidaan käyttää laskennallista arvonlisäveroa esim. alv-vastuisiin tai omaan käyttöön liittyen, mutta näistä ei nyt ole kyse.
- Kilan ohjeen kohdassa "5.4.2. Jos tilinpäätöstä laadittaessa on tiedossa...", on olennaista se, onko ennakkomaksun palautus tiedossa, eli realisoituuko ennakkomaksun palautus. Jos palautusvelvollisuus on tiedossa, niin "ennakkomaksu esitetään tilinpäätöksessä bruttomääräisenä. Saatuun ennakkomaksuun sisältyvä arvonlisävero merkitään taseeseen siirtosaamisiin ja maksettua ennakkomaksuun sisältyvä arvonlisävero siirtovelkoihin". ***Kaikissa muissa tilanteissa arvonlisävero esitetään muissa veloissa tai muissa saamisissa.***
- MOK:n ohjeistukseen ei pidä lisätä yhteen Kilan ohjeeseen liittyvää ***yksittäiseen tilanteeseen liittyvää arvonlisäveroa. Tällainen lisäys olisi omiaan aiheuttamaan hämmennystä.***
- Ehdotamme, että MOK:n ohjeistukseen lisätään kohta "arvonlisäverojen esittämisessä noudatetaan Kilan Yleisohjetta arvonlisäveron kirjaamisesta (31.10.2017)".

Kohdassa 14.22 (90) olisi selvyyden vuoksi hyvä kertoa, mitä STM- ja CTM-johdannaiset ovat.

Kohdassa 15.1.2 (40) mainituissa yhtiöiden laskuperusteissa ja Eläketurvakeskuksen soveltamisohjeissa ei ole suoraa kaavaa yhtiöiden tuottovaatimukselle, vaan vain osia siitä.

FA ehdottaa, että kohtaa 14.4 (21) muutettaisiin siten, että kohtaan "maksettu eläkkeensaajille" lisättäisiin kohta "muut maksetut eläkkeet". Nykyisellään ei ole selvää, mihin esimerkiksi vilma-periaatteen mukaisesti maksetut JuEL:n mukaiset eläkkeet laitetaan. Muutos lisäisi tuloslaskelmasta saatavaa informaatiota.

FA ehdottaa, että vakavaraisuuspääoma-liitetiedon osalta hoitokustannusylijäämän määrä esitettäisiin yhteneväisesti tulosanalyysin kanssa, eli omalla rivillään.

#### 4. MOK 15/2012 Kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat määräykset ja ohjeet: Eläke- ja lisäeläkekassat ja eläke- ja lisäeläkesäätiöt

Ei huomioita.

**5. MOK 4/2015 Vakuutusmarkkinoilla toimivan yhteisön valvonta-asiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle (muutoksia myös liiteraporttiin 22 b)**

Ei huomioita.

**6. MOK 9/2016 Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavien eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskeminen ja sijoitusten hajauttaminen**

Ei huomioita.

**7. MOK 2/2017 Työeläkevakuutusyhtiöiden hallinto**

Kohtaan 15.1.2 (10) tehdyn muutoksen osalta on epäselvää, onko kyse pelkästään teknisestä tarkennuksesta vai tavoitellaanko sillä jotain toiminnallista muutosta.

Kohtaan 21 on lisätty tulkintoja. Finanssivalvonnan mukaan Finanssivalvonnan ohjeet eivät ole oikeudellisesti velvoittavia oikeussääntöjä, mutta jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toimii Finanssivalvonnan esittämän lain tulkinnan vastaisesti, voi Finanssivalvonta puuttua toimintaan lain rikkomisen johdosta. Koska ohjeilla ja tulkinnoilla on näin ollen selkeä ero, erityisesti tulkintojen pitäisi olla selkeästi laista tai sen esitöistä johdettavissa ja niiden antamista tulee harkita tarkkaan. Tässä tapauksessa kohdat 5, 6 ja 8 ovat käytännössä uutta, velvoittavaa sääntelyä luovaa. Näin ollen kohtia ei tulisi antaa ainakaan tulkintoina.

Edellisen yleisen huomion lisäksi FA esittää seuraavat tarkennukset esitettyihin lisäyksiin.

(4): Kohtaa tulisi täsmentää siten, että tulisi esittää **arvio** vakuutusmaksun kokonaismäärästä. Lisäksi olisi hyvä täsmentää, että arvion tulee perustua **riittävän** ajankohtaiseen tietoon.

(5): Ei ole selvää, mitä tarkoitetaan kaikilla asiakkaan kannalta merkityksellisillä hinnoitteluperusteilla ja niiden suhteellisella merkityksellä.

(6): Kohdassa ei selkeästi mainita sitä, että jälkihyvityksistä olisi ylipäättään kerrottava asiakkaalle. On myös huomion arvoista, että yli viiden vuoden päähän jatkuvat ennustejaksot ovat hyvin epätarkkoja.

**8. MOK 10/2017 Merimieseläkekassan hallinto**

Ei huomioita.

**9. MOK 8/2018 Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hallinto**

Ei huomioita.

**10. MOK 1/2019 Lisäeläkelaitosten hallinto**

Ei huomioita.

**11. MOK 11/2021 Lakisääteistä työeläkevakuutustoimintaa harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen hallinto**

Ei huomioita.

**12. MOK 3/2025 Kevan hallinto**

Ei huomioita.

FINANSSIALA RY

Mikko Kuusela